

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 28 czerwca 2021 r.

ZRPS-I.431.7.2021

Pan Michał Smak
Dyrektor
Powiatowej Placówki Opiekuńczo –
Wychowawczej „Przystań”
w Żarnowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122 w związku z art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 820 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań”, w Żarnowie, ul. Cicha 1a, 26-330 Żarnów, przeprowadzono postępowanie kontrolne dotyczące oceny realizacji standardu opieki i wychowania oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

Czynności kontrolne przeprowadzono 20 i 21 maja 2021 r., na podstawie upoważnień wydanych 4 i 19 maja 2021 r., (znak: ZRPS-I.431.7.2021) przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Z dniem 1 czerwca br., Zarządzeniem Nr 134/2021 Wojewody Łódzkiego z dnia 28 maja 2021 r. nastąpiła zmiana nazwy Wydziału z Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej na Wydział Rodziny i Polityki Społecznej. Kontrola przeprowadzona została w trybie zwykłym przez 3-osobowy zespół inspektorów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi: Roberta Pipińskiego - starszego inspektora wojewódzkiego w Oddziale do Spraw Rodziny (inspektor kierujący zespołem inspektorów), Annę Kowalczyk i Michała Nestera - starszych specjalistów w ww. Oddziale.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Małgo 27.06.21

Celem kontroli było zbadanie i ocena realizacji standardu opieki i wychowania oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań”, w Żarnowie, ul. Cicha 1a, 26-330 Żarnów (zwanej dalej Placówką). Kontrolą objęto okres funkcjonowania Placówki tj. 1 stycznia 2020 r. – 31 grudnia 2020 r.

Czynności kontrolnych dokonano w obecności Dyrektora Placówki Pana Michała Smak, który zajmował to stanowisko również w okresie kontrolowanym. Stan faktyczny ustalono na podstawie przeprowadzonych oględzin Placówki, rozmowy z Dyrektorem Placówki oraz wychowawcami pełniącymi dyżur w Placówce w dniach prowadzonych czynności kontrolnych przez upoważnionych inspektorów.

Inspektorzy dokonali wpisu do książki kontroli Placówki oraz złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

(Dowody kontroli str. 1-10)

I. Opis stanu prawnego i faktycznego Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie, ul. Cicha 1a, 26-330 Żarnów, stwierdzony w toku kontroli:

1. Formalne podstawy funkcjonowania Placówki

Placówka jest jednostką organizacyjną Powiatu Opoczyńskiego, działającą w formie jednostki budżetowej, utworzoną na podstawie uchwały Nr X/66/19 Rady Powiatu Opoczyńskiego z dnia 26 czerwca 2019 r. Statut Placówki stanowi załącznik nr 2 do przywołanej uchwały. Zezwolenie na prowadzenie Placówki zostało udzielone Powiatowi Opoczyńskiemu na czas nieokreślony decyzją Wojewody Łódzkiego z 27 września 2019 r. znak: ZRPS-I.9423.5.2019.

Szczegółową organizację Placówki, typ i zakres sprawowanej opieki określa regulamin organizacyjny, nadany Uchwałą Nr 44/125/19 Zarządu Powiatu Opoczyńskiego z dnia 21 października 2019 r., zmieniony następnie Uchwałą Nr 81/262/20 Zarządu Powiatu Opoczyńskiego z dnia 14 sierpnia 2020. Zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu, *Placówka jest placówką instytucjonalnej pieczy zastępczej, łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego, z limitem miejsc do 14 dzieci (ust. 3 Regulaminu), przeznaczona dla wychowanków powyżej 10 roku życia (ust. 4 Regulaminu)*. Placówką kieruje Dyrektor, który ponosi odpowiedzialność przed Starostą Opoczyńskim za realizację powierzonych mu zadań. Zgodnie z art. 101 ust. 1 ww. ustawy placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka

opiekuńczo-wychowawcza typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego. Wobec powyższego, zapis dotyczący typu placówki, znajdujący się w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie należy uznać za błędny. Ponadto w Regulaminie Organizacyjnym Placówki § 3 ust. 5 znajduje się także niepełny zapis brzemienia art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymagający uzupełnienia.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w kontrolowanej Placówce na 2020 r. zostały ustalone na poziomie 4.949,86 zł., Zarządzeniem Nr 26/20 Starosty Opoczyńskiego z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 27 lutego 2020 r. poz. 2056.

(Dowody kontroli str. 11- 53)

2. Liczba dzieci przebywających i umieszczonych w Placówce w dniu kontroli

Weryfikacji poddano ewidencję dzieci. Ustalono, że dokument pn. „Księga wychowanków” zawiera informacje określone w § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U z 2011 r. Nr 292 poz. 1720), zwanym dalej „rozporządzeniem” oraz uwzględnia dodatkowe dane takie jak: PESEL dziecka, nazwiska i imiona rodziców, datę przyjęcia do Placówki, datę i przyczynę skreślenia z książki, adres placówki do której wychowanek został przeniesiony. Kontrolujący zwrócili uwagę na nazwę ww. dokumentu, który zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia powinien być nazwany ewidencją dzieci.

(Dowody kontroli str.54 - 59)

II. Oględziny Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie

Budowa Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie została zrealizowana na terenie gminy Żarnów w związku z przystąpieniem Powiatu Opoczyńskiego do projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 pn.: „Przebudowa wraz z rozbudową istniejącego budynku mieszkalnego w m. Żarnów wraz ze zmianą sposobu użytkowania dla potrzeb placówki opiekuńczo-wychowawczej dla 14 dzieci”.

356

Placówka usytuowana jest w budynku mieszkalnym dwukondygnacyjnym wolnostojącym, częściowo podpiwniczonym, murowanym, o powierzchni użytkowej 462,55 m². Całość posesji jest ogrodzona, znajduje się na niej plac zabaw oraz ogródek warzywny. Powiat Opoczyński otrzymał nieruchomość umową bezpłatnego użyczenia zabudowanej nieruchomości od Gminy Żarnów (umowa z dnia 26 sierpnia 2016 r., zawarta między Powiatem Opoczyńskim, a Gminą Żarnów). Obiekt objęty jest wewnętrznym monitoringiem.

W toku czynności kontrolnych dokonano oględzin pomieszczeń znajdujących się w Placówce tj: pokoi mieszkalnych wychowanków, ciągów komunikacyjnych, łazienek, toalet, kuchni z pełnym wyposażeniem (na parterze budynku), jadalni, wspólnego pomieszczenia do wypoczynku i rekreacji, pomieszczenia do nauki, pralni i suszarni usytuowanej na pierwszym piętrze budynku, pokoi pracy psychologa, i wychowawców (parter budynku) oraz pomieszczeń gospodarczych, piwnicznych w tym siłowni. Stwierdzono, że pokoje mieszkalne wychowanków są właściwie oświetlone, zapewniają przechowywanie rzeczy osobistych oraz swobodne korzystanie z wyposażenia. W pokojach mieszkalnych znajdowały się m.in.: szafy odzieżowe z rzeczami osobistymi wychowanków, biurka, lampki. Pokój na parterze budynku, w którym przebywała najmłodsza wychowanka w wieku 2 lat wyposażony był w zabawki stosowne do wieku rozwojowego dziecka. Placówka zapewnia również swoim wychowankom możliwość korzystania w miesiącach letnich z rowerów. Stwierdzono, że pokoje wychowanków były czyste i estetycznie urządzone. W ramach realizowanego Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, jeden z pokoi został zaadaptowany na miejsce izolacji w związku z ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii. Wyposażenie miejsca izolacji, w tym zakup mebli, materacy, pościeli, lampki, został sfinansowany w ramach ww. Programu. Zaznaczyć należy, że zaadaptowanie pomieszczenia na miejsce izolacji nie obniżyło standardu usług świadczonych przez Placówkę.

Według stanu na dzień kontroli, w Placówce umieszczonych było łącznie 14 wychowanków w wieku 2-17 lat (3 z powiatu opoczyńskiego, 8 z powiatu tomaszowskiego, 2 z powiatu radomszczańskiego i 1 z powiatu szydłowieckiego).

Ponadto ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce przebywało łącznie 6 dzieci w wieku poniżej 10 roku życia w tym dwa rodzeństwa - jedno dwuosobowe, a drugie czterosobowe, a także 1 dziecko w wieku 8 lat. Ww. dzieci umieszczono na podstawie postanowień Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Zaznaczyć należy, że ustawodawca w art. 95 ust. 2 ustawy wskazuje, że w placówce opiekuńczo-wychowawczej

typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego możliwe jest umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. W odniesieniu do umieszczonego dziecka w wieku 8 lat, kontrolującym nie okazano dokumentacji uzasadniającej zastosowanie ww. regulacji prawnej.

(Dowody kontroli str.60 - 61)

III. Zgodność zatrudnienia pracowników Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 r. oraz organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej

L.p	Stanowisko	Wymiar etatu	Okres zatrudnienia
1	Dyrektor	Pełny wymiar czasu pracy	10.09.2019 – do nadal
2	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 - 31.01.2020
3	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 – 24.09.2020
4	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 – 31.01.2021
5	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 – do nadal
6	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 – do nadal
7	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 – do nadal
8	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	01.10.2019 – do nadal
9	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	10.02.2020 – do nadal
10	Wychowawca	Pełny wymiar czasu pracy	17.09.2020 – do nadal
11	Psycholog	0,5 wymiaru czasu pracy	14.10.2019 – 31.08.2020
12	Psycholog	0,5 wymiaru czasu pracy	19.10.2020 – do nadal

W celu dokonania oceny zgodności zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami, analizie poddano dokumenty potwierdzające posiadane przez nich kwalifikacje, zakresy czynności oraz dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów określonych w art. 98 ust. 3 ustawy, a dotyczące: dyrektora, wychowawców, psychologa.

Ustalono, że kwalifikacje zawodowe wskazanych wyżej pracowników są zgodne z wymogami określonymi w art. 97 ust. 3 i art. 98 ust. 1 ww. ustawy. Ponadto, wszystkie osoby objęte postępowaniem kontrolnym, spełniały wymogi określone w art. 98 ust. 3 ustawy, tj. złożyły na piśmie stosowne oświadczenia. Pracodawca dopełnił również obowiązku, o którym mowa w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 152). Podczas prowadzonych w Placówce czynności kontrolnych, kontroli poddano wszystkie teczki osobowe osób pracujących z dzieckiem. Wszyscy wychowawcy pracujący z dziećmi oraz psycholog zatrudnieni byli w oparciu o przepisy ustawy – Kodeks Pracy, w ramach realizowanego przez Powiat Opoczyński projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 pn. „W jednym kierunku dla rodziny”. Ponadto, Placówka zatrudnia: księgową (0,5 wymiaru czasu pracy), kucharza, konserwatora, pomoc wychowawcy (pracownik nie pracujący z dzieckiem) - w pełnym wymiarze czasu pracy. Weryfikacji poddano zakresy czynności obowiązków wychowawców i psychologa. Każdy zakres czynności był opatrzony datą i podpisany przez pracownika oraz pracodawcę.

W Placówce w związku realizacją projektu „W jednym kierunku dla rodziny”, osoby pracujące z dzieckiem miały możliwość podnoszenia swoich kompetencji zawodowych uczestnicząc w następujących warsztatach:

I .Superwizja:

- 1) Luty 06.02.2020r.
- 2) Kwiecień 16. 04.2020r (zajęcia nie odbyły się ze względu na pandemię COVID-19 i zostaną przeprowadzone w 2022 r.)
- 3) Czerwiec 18.06.2020 r. (zajęcia nie odbyły się ze względu na pandemię COVID-19 zostaną przeprowadzone w 2022 r.)
- 4) Sierpień 06.08.2020 r.
- 5) Październik 08.10.2020 r.
- 6) Grudzień 10.12.2020 r. (zajęcia nie odbyły się ze względu na pandemię COVID-19 zostaną odpracowane w 2022 r.)

II. Trauma: 03.08.2020r., 10.08.2020r.

Analizując kwestię dotyczącą zatrudnienia i kwalifikacji, inspektorzy zapoznali się z harmonogramem czasu pracy wychowawców i specjalistów. Na podstawie analizy udostępnionych harmonogramów pracy wychowawców za maj 2020 r., i czerwiec 2020 r., ustalono, że Placówka zapewniała dzieciom całodobową opiekę na poziomie obowiązującego standardu wynikającego z przepisów prawa w tym zakresie.

Stwierdzono również, że w celu określenia jednolitego postępowania w różnych sprawach związanych z pobytem małoletnich w Placówce i usprawnieniem organizacji pracy, a także ogłoszonym na terenie kraju stanem epidemii SARS-CoV-2, Dyrektor Placówki opracował i wdrożył w życie szereg procedur i instrukcji, w tym „Procedurę zapewnienia bezpieczeństwa obowiązującą w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie w okresie pandemii COVID-19.

(Dowody kontroli str.62-110)

IV. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Weryfikacji poddano prawidłowość prowadzenia dokumentacji dla 6 dzieci (AK, DZ, MZ, PS, JŁ, BS), określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720). Analizowano sporządzone diagnozy psychofizyczne, opracowane plany pomocy i karty pobytu dziecka, arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa. Placówka nie zatrudnia pedagoga, w związku z powyższym nie było możliwości sprawdzenia dokumentacji dotyczącej prowadzonych przez niego zajęć.

1. Diagnozy psychofizyczne

Analizie poddano 6 diagnoz psychofizycznych dzieci przebywających w Placówce tj. (AK, DZ, MZ, PS, JŁ, BS). Na ich podstawie ustalono, że:

- a) dokumenty zawierały wszystkie elementy wskazane w §14 ust. 3-4 rozporządzenia,
- b) w 3 z 6 diagnoz psychofizycznych nie odniesiono się do wpływu kryzysu w rodzinie na rozwój dziecka,
- c) diagnoza JŁ nie zawierała potrzeb dziecka w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, a jedynie opis jego funkcjonowania w ww. obszarach,
- d) wszystkie poddane kontroli diagnozy stanowiące dokumentację wychowanka zostały opracowane przez psychologa zatrudnionego w Placówce, w okresie miesiąca od umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Plan Pomocy Dziecku

Analizie poddano 12 planów pomocy dziecku opracowanych w okresie objętym kontrolą dla 6 wychowanków tj. (AK, DZ, MZ, PS, JŁ, BS). Na ich podstawie stwierdzono, że:

- a) plany pomocy dziecku nie zawierały informacji na podstawie jakich dokumentów zostały opracowane. Przy opracowywaniu Planów nie uwzględniono również analiz wskazanych w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia,
- c) plan pomocy dziecku dla JŁ został sporządzony bez uwzględnieniem zdania dziecka, co jest niezgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia,
- d) jedynie 3 z 6 poddanych kontroli Planów Pomocy Dziecku zostały opracowane na podstawie diagnoz psychofizycznych.

Ponadto ustalono, że poddane kontroli plany pomocy dziecku były modyfikowane w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, poprzez tworzenie nowego planu pomocy dziecku, zawierały cel główny, działania długo, jak i krótkoterminowe, a ich treść była adekwatna do zmieniającej się sytuacji dziecka.

Stwierdzono również, że Dyrektor jednostki kontrolowanej w dniu 26 marca 2021 r. zapewnił wychowawcom zatrudnionym w Placówce szkolenie z zakresu prowadzenia dokumentacji w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Wyżej wymienione szkolenie przyczyniło się do wprowadzenia nowych druków sporządzanej dokumentacji dziecka w Placówce, zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z ustawy i rozporządzenia. Podjęte działania wpłynęły na wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie prowadzonych planów pomocy dziecku, w związku z czym zespół inspektorów odstąpił od wydania zaleceń pokontrolnych w powyższym zakresie.

3. Karty pobytu dziecka

Analizie poddano dokumenty sporządzane dla 6 dzieci umieszczonych w Placówce (AK, DZ, MZ, PS, JŁ, BS). Na ich podstawie, stwierdzono, że zawierały wszystkie obszary, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia. Były również modyfikowane co miesiąc, zgodnie z § 17 ust 4 pkt. 2 rozporządzenia.

4. Arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych.

Analizie poddano 6 „sprawozdań z miesięcznej obserwacji zachowania”, oddzielnie formułowanych dla każdego dziecka umieszczonego w Placówce. Z wyjaśnień Dyrektora

„rozmowa dot. świąt i relacji z mamą”, „rozmowa wspierająca dot. emocjonalnej reakcji podczas wigilii.”, natomiast zapisy w uwagach np.: „wrażliwy”, „lekceważący stosunek, opór”, nie stanowią żadnej informacji zwrotnej ułatwiającej pracę wychowawczą, bądź terapeutyczną z dzieckiem.

V. Działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, zwanego dalej „Zespołem”, określona została w Rozdziale IV § 10 Regulaminu Organizacyjnego Placówki.

Weryfikacji poddano obowiązek dokonywania okresowej oceny sytuacji sześciorga dzieci przebywających w Placówce. Ustalono, że w kontrolowanym okresie posiedzenie „Zespołu” odbyło się 05.02.2020 r. dla jednego wychowanka, a 29.07.2020 r. dla 6 dzieci. Kolejny „Zespół” dla 5 wychowanków odbył się 21.01.2021 r. Posiedzenia „Zespołu” miały miejsce na terenie Placówki.

Tabela Nr 1: Działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w okresie kontrolowanym od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

L.p.	Inicjały dziecka	Data umieszczenia w Placówce	Terminy posiedzeń zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka
1.	N.Z.	24.02.2020	29.07.2020
			28.01.2021
2.	D.Z.	24.02.2020	29.07.2020
			28.01.2021
3.	I.Z.	24.02.2020	29.07.2020
			28.01.2021
4.	M.Z.	24.02.2020	29.07.2020
			28.01.2021
5.	K.A.	27.01.2020	29.07.2020

			28.01.2021
6.	B.S.	24.11.2019	05.02.2020 r.
			29.07.2020 r.

Na podstawie analizy protokołów z posiedzeń Zespołu oraz powyższej tabeli wynika, że wszystkie posiedzenia odbyły się z zachowaniem terminu wskazanego w art. 138 ust. 1 ww. ustawy. W kwestii składu osób biorących udział w ww. zespołach ustalono, że w posiedzeniu Zespołu z 29.07.2020 r. oraz 28.01.2021 uczestniczyli m.in.: dyrektor Placówki, psycholog, pedagog szkolny, pracownik pracy socjalnej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, wychowawca prowadzący, rodzice biologiczni, przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Adopcyjnego w Łodzi.

Kontrolujący stwierdzili, że poddane kontroli protokoły z posiedzenia Zespołu nie zawierały: analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie innych przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej (mimo że jeden z wychowanków wymagał umieszczenia w innej placówce, działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty ze względu na pogłębiający się stopień jego demoralizacji). W protokołach, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy zawarto wnioski dotyczący zasadności dalszego pobytu w placówce, który następnie Placówka przesyłała do sądu. Kontrolujący zwrócili uwagę, że dokument pn.: „wniosek zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie” tworzony w związku z posiedzeniem „Zespołu” został błędnie nazwany. W swojej treści odpowiadał zapisom art. 136 ustawy, wskazując cele na podstawie których Zespół dokonuje oceny wychowanka. Z uwagi na powyższe dokument ten winien być nazwany „Protokołem z posiedzenia stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka”.

W przypadku czworga dzieci (rodzeństwa), Placówka otrzymała korespondencję zwrotną z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim, dotyczącą braku możliwości udziału asystenta rodziny na posiedzeniu „Zespołu” w dniu 29 lipca 2020 r. W związku z powyższym do korespondencji załączono opinię sporządzoną przez asystenta rodziny w zakresie funkcjonowania matki biologicznej rodzeństwa z 24 lipca 2020 r.

Dodatkowo Inspektorom okazano również pisemną korespondencję potwierdzającą współpracę Placówki z MOPS w Tomaszowie Mazowieckim, dotyczącą pracy asystenta rodziny z matką biologiczną ww. rodzeństwa datowaną na 27.02.2020 r. i 15.10.2020 r.

W okresie kontrolowanym zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej nie wydał żadnej opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt. 1-5 ustawy.

(Dowody kontroli str.111-265)

VI. Spełnianie standardu opieki i wychowania.

W 2020 r., Placówka zapewniała wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków. Dzieci otrzymywały 4 posiłki dziennie (śniadanie, II śniadanie, obiad i kolację). Żaden wychowanek nie wymagał zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że w dni robocze obiady przygotowywała kucharka, natomiast śniadania i kolacje wychowankowie przygotowywali wraz z opiekunami. Od stycznia do lipca 2020 r., w weekendy obiady były przygotowywane przez wychowawców i dzieci. Z uwagi na fakt, że gotowanie w weekendy było zbyt dużym obciążeniem dla pracowników, w sierpniu 2020 r., Dyrektor Placówki podjął decyzję o konieczności skorzystania z usług cateringowych jedynej z miejscowych restauracji, która posiadała odpowiednie pozwolenie Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej na dostarczanie żywności przystosowanym odpowiednio do tego samochodem. W placówce w 2020 r., nie została przeprowadzona kontrola Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Kontrolujący ustalili, że wychowankowie mieli zapewnioną opiekę zdrowotną. Na bieżąco byli zaopatrywani w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 14/2019 Dyrektora Placówki z 10 grudnia 2019 r., środki finansowe z tytułu Rodzina 500 + mogły zostać przeznaczone m.in.: na zakup aparatu ortodontycznego stałego, zakup soczewek, dopłatę do oprawek do okularów. Kontrolujący ustalili, że w 2020 r. nie dokonywano ww. zakupów.

Stosownie od zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte były specjalistyczną opieką w poradniach: alergologicznej, stomatologicznej, neurologicznej, dermatologicznej, psychiatrycznej, endokrynologicznej, otolaryngologicznej, okulistycznej oraz w Regionalnym Punkcie Diagnozy i Terapii FASD w Łodzi. Na wizyty lekarskie dzieci wraz z wychowawcą

dowożeni byli komunikacją publiczną. Za kontakty z lekarzami, realizację recept i wydawanie leków odpowiadali wychowawcy. W 2020 r. czworo dzieci przyjmowało leki na stałe. Ustalono, że w Placówce prowadzona była ewidencja wydawanych leków. Medykamenty przechowywane były w szafce zamykanej na klucz w pokoju psychologa.

Zgodnie z wymogiem określonym w § 18 ust. 1 pkt 6 i pkt 7 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 i Nr 288, poz. 1690), Placówka zapewniała każdemu wychowankowi, według indywidualnych potrzeb, odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej. Odzież, obuwie i bielizna kupowane były przez wychowawców z udziałem dzieci. 2-letnie dziecko przebywające w Placówce zaopatrzone w stosowną do wieku odzież, butelki, pampersy, nocniki, wózek spacerowy oraz środki higieniczne do pielęgnacji. Zakupy odzieżowe były ewidencjonowane i wpisywane w karcie odzieżowej.

W okresie objętym kontrolą 12 z 14 wychowanków, figurujących w ewidencji Placówki, realizowało obowiązek szkolny. 10 dzieci uczęszczało do szkoły podstawowej, 2 do przedszkola, 1 do zasadniczej szkoły zawodowej, a jedno w wieku 2 lat pozostawało w Placówce pod opieką wychowawcy. W 2020 r., 3 wychowanków przebywało od poniedziałku do piątku w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Opocznie. Placówka zapewniała również pokrycie kosztów przejazdu wychowanków do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza Placówką (tj. m.in. do szkoły, internatu, zakładów odbywania praktyk zawodowych, placówki służby zdrowia, na treningi) oraz opłat za ich pobyt w bursie albo internacie.

Na podstawie informacji sporządzonej przez Dyrektora Placówki ustalono, że 6 dzieci wymagało kształcenia specjalnego. W ramach wyrównywania braków wychowankowie, korzystali z zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych organizowanych na terenie szkół (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dwa razy w miesiącu, zajęcia wyrównawcze z j. polskiego i matematyki dwa razy w miesiącu, zajęcia logopedyczne dwa razy w miesiącu, zajęcia rewalidacyjne rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne 4 razy w miesiącu). W przypadku jednego dziecka wdrożono terapię psychologiczną. Ponadto, w okresie objętym kontrolą w Placówce zatrudniony był (na 0,5 etatu) psycholog, który prowadził m.in.: zajęcia dla dzieci z deficytami rozwojowymi.

366

Od 20 marca 2020 r. ogłoszono na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Powyższa sytuacja spowodowała znaczące zmiany w życiu społecznym i gospodarczym kraju, a pilnie wdrożone w życie rozwiązania legislacyjne, nałożyły szereg ograniczeń, zakazów i nakazów m.in.: kształcenia na odległość w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkół i placówek oświatowych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem COVID-19. Na podstawie pisemnych wyjaśnień Dyrektora Placówki stwierdzono, że podopieczni byli zaopatrzeni w podręczniki, oraz sprzęt komputerowy niezbędny do nauki zdalnej. W okresie objętym kontrolą wychowankowie realizowali obowiązek szkolny w formie stacjonarnej oraz zdalnej.

Powiat Opoczyński w ramach Projektu współfinansowanego przez Unię Europejską „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” otrzymał środki finansowe m.in.: na zakup dla dzieci przebywających w Placówce, sprzętu komputerowego i multimedialnego na cele zdalnego nauczania, wyrównywania braków szkolnych, podnoszenia kompetencji, organizacji czasu wolnego jak również na zakup środków ochrony indywidualnej (maseczek, rękawic ochronnych, płynów dezynfekcyjnych). Ustalono, że Placówka otrzymała 3 zestawy multimedialne: laptopa z oprzyrządowaniem, tablicę multimedialną, oprogramowanie dla osób z niepełnosprawnością i telewizor LED 32 cale, co zostało potwierdzone podczas oględzin obiektu.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 11-12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720), w czasie wolnym Placówka zapewniała różne formy zajęć aktywizujących dla wychowanków m.in.: treningi piłki nożnej w Klubie Sportowym „Kasztelan” oraz na Orliku, przejażdżki na rowerach, rolkach oraz zajęcia na siłowni znajdującej się w piwnicy Placówki. W ferie zimowe wychowankowie odwiedzili Stajnie Artystyczną w Marcinkowie, gdzie poznali technikę jazdy konnej, zaś w okresie wakacyjnym wyjechali do Mrzeżyna i Stegny nad Morzem Bałtyckim.

W 2020 r., wychowankowie otrzymywali comiesięczną kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Powyższą kwestię regulowało Zarządzeniem Nr/2019 z dnia 2 grudnia 2019 r., Dyrektora jednostki kontrolowanej w sprawie Regulaminu przyznawania kieszonkowego wychowankom Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań”. Analizie poddano treść ww. dokumentu i ustalono, że:

- a) w pkt. 9 lit. c zawarto zapis, że cyt: „*obniżone kieszonkowe stanowi formę konsekwencji i może wynosić 10 zł*”. Powyższy zapis jest niezgodny z treścią Obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2018 r., poz. 326), które od dnia 1 czerwca 2018 r. zmieniło wysokość kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy i w okresie kontrolowanym wynosiło nie mniej niż 1052 zł. W związku z powyższym, zgodnie z zapisami rozporządzenia, najniższa kwota przyznawana dzieciom do własnego dysponowania, tj. 1% z kwoty 1052 zł winna wynosić nie mniej niż 10,52 zł. Kontrolującym przedstawiono listy wypłat kieszonkowego za miesiące: kwiecień 2020 r., maj 2020 r. Z analizy ww. dokumentacji wynika, że kwotę pieniężną do własnego dysponowania otrzymywały dzieci wyłącznie powyżej 5 roku życia. Nie wystąpił przypadek, przydzielenia dziecku kwoty poniżej 20 zł.
- b) zapis pkt 10 omawianego zarządzenia wskazuje, że kwota „kieszonkowego” może ulec „potrąceniom”. Zespół inspektorów zaznacza, że zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej co miesiąc zapewnia dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej od 5 roku kwotę pieniężną do własnego dysponowania, w wysokości, nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy. W związku z powyższym ww. paragraf nie daje możliwości prawnej Dyrektorowi Placówki aby dokonywał „potrąceń” kwoty pieniężnej przyznawanej co miesiąc wychowankom do własnego dysponowania. Jednakże Ustawodawca wskazał możliwość regulowania powyżej kwoty w zakresie jej wysokości między 1% a 8%.

Na podstawie analizy udostępnionych harmonogramów pracy wychowawców zatrudnionych w za marzec 2020, kwiecień 2020, maj 2020 r., ustalono, że codziennie dyżur pełniło 2 wychowawców, natomiast w godzinach nocnych 1 osoba pracująca z dzieckiem, co jest zgodne z § 10 ust. 1 i § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

(Dowody kontroli str.266-352)

VII. Działania podejmowane na rzecz powrotu dziecka do domów rodzinnych i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami, organizacji wizyt rodziców biologicznych dzieci przebywających w Placówce.

Mając na uwadze powrót dzieci do rodzin biologicznych, pracownicy Placówki współpracowali z opiekunami prawnymi i rodzinami wychowanków. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami biologicznymi pracownicy wskazali: utrzymywanie stałego kontaktu telefonicznego z rodzinami wychowanków, motywowanie ich do częstszych odwiedzin, zapraszanie rodzin na uroczystości okolicznościowe, urlopowanie dzieci do domów, przekazywanie bieżących informacji na temat sytuacji dziecka w Placówce, angażowanie rodziców w rozwijanie zainteresowań dzieci poprzez wskazywanie form spędzania czasu wolnego. Ponadto opiekunowie prawni jak i rodzice biologiczni zapraszani byli na posiedzenia Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Wychowawcy na bieżąco motywowali rodziny do aktywnego uczestnictwa w życiu dzieci.

W związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 Dyrektor Placówki opracował i wdrożył, Zarządzeniem Nr 5/2020 z dnia 01.09.2020 procedury dotyczące zasad urlopowania wychowanków.

W wyniku dokonanych ustaleń stanu faktycznego i prawnego w zakresie przedmiotu kontroli Placówki przeprowadzonej w dniach 20 i 21 maja 2021 r., należy stwierdzić, że **zastrzeżenia zespołu inspektorów** dotyczą:

1. Błędny zapis w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie w zakresie typu placówki.
2. Braku pełnego brzmienia przywoływanych w Regulaminie Organizacyjnym artykułów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Prowadzenia ewidencji dzieci niezgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U z 2011 r. Nr 292 poz. 1720). Dokument zawiera szerszy zakres informacji i danych osobowych niż wynika to z rozporządzenia. Ewidencja dzieci ma charakter katalogu zamkniętego i nie może być dowolnie rozszerzana. Winna zawierać wyłącznie informacje uregulowane w cytowanym rozporządzeniu.
4. Zapisu w Zarządzeniu Nr 12/2019 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie z dnia 02.12.2019 r. w zakresie wysokości kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci.
5. Prowadzonej dokumentacji dziecka w zakresie:

- a) stosowania błędnego nazewnictwa w prowadzonej dokumentacji dzieci przez psychologa dotyczącej „Karty udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sprawozdania z miesięcznej obserwacji zachowania”, niezgodnego z obowiązującym rozporządzeniem,
- b) braku faktycznego odniesienia się do wpływu kryzysu w rodzinie na rozwój dziecka w przypadku 3 diagnoz psychofizycznych,
- c) braku uwzględnienia zdania dziecka podczas opracowywania Planu Pomocy Dziecku (w jednym z sześciu poddanych kontroli Planów dziecka),
- d) opracowania Planów Pomocy Dziecku bez uwzględnienia diagnozy psychofizycznej (w trzech z sześciu poddanych kontroli Planów dziecka)
- e) opracowania planu pomocy dziecku bez uwzględnienia oceny efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny,
- f) sporządzania protokołów z posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w których nie uwzględniono wszystkich celów wynikających z art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- g) braku modyfikacji zapisów w protokołach z posiedzeń „Zespołu”, mimo pogarszającej się sytuacji funkcjonowania społecznego dziecka umieszczonego w Placówce.

Na podstawie dokonanych w trakcie kontroli ustaleń, działalność Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań”, w Żarnowie, w zakresie oceny realizacji standardu opieki i wychowania oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami **ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami**. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiada Dyrektor jednostki kontrolowanej, psycholog, wychowawcy.

Wobec stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości zalecam:

1. Dostosować zapisy w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie w zakresie typu placówki do obowiązujących przepisów prawa zgodnie z art. 101 ust 1 ww. ustawy.
2. Przywoływać w Regulaminie Organizacyjnym Placówki zapisy z ustawy w pełnym ich brzmieniu (str. 3 wystąpienia pokontrolnego).

3. Dostosować zapisy Regulaminu przyznawania kieszonkowego wychowankom Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” do obowiązujących przepisów prawa oraz przyznawać wychowankom kwoty do własnego dysponowania z zachowaniem wysokości wskazanej w § 18 ust 1 pkt. 8 rozporządzenia.
4. Ewidencję dzieci prowadzić zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia.
5. W dokumentacji prowadzonej przez psychologa stosować nazewnictwo zgodne z ustawą i rozporządzeniem.
6. Diagnozy psychofizyczne dziecka sporządzać z uwzględnieniem szczegółowego opisu w zakresie wpływu kryzysu na rozwój dziecka.
7. Każdorazowo, przy opracowaniu planu pomocy dziecku uwzględniać zdanie wychowanka (§ 15 ust 2 rozporządzenia).
8. Każdorazowo opracowywać Plany Pomocy Dziecku na podstawie diagnozy psychofizycznej (§ 15 ust. 4 pkt. 1 rozporządzenia).
9. Plany Pomocy Dziecku opracowywać na podstawie oceny efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny.
10. W zakresie protokołowania posiedzeń zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka sporządzać dokumentację zgodnie z art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
11. W protokołach z posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, uwzględniać bieżące potrzeby wynikające ze zmieniającej się sytuacji dziecka przebywającego w Placówce.

Zgodnie z § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 820 ze zm.).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w aktach sprawy, drugi przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej.

Zespół inspektorów:

Robert Pipiński

Pipiński
starszy inspektor wojewódzki

Anna Kowalczyk

Anna Kowalczyk
Starszy specjalista

Michał Nester

MNester
Starszy specjalista

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Małgorzata Pyka

Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej